

Özet: Toplam personel giderinin yüzde kırkı aşması durumunda belediye şirketine izin alınmadan yeni personel alınıp alınmayacağı hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 83683335-900-E.20920
Konu : Görüş

29/01/2019

..... VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

İlgi : a) ..... Belediyesinin ..... tarihli ve ..... sayılı yazısı.
b) 28.04.2018 tarihli ve E.9483 sayılı yazı.

..... Belediyesinde çalıştırılan işçi, memur ve sözleşmeli personel ile 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında ..... Belediyesi Personel Limited Şirketine işçi statüsünde geçirilen 318 işçinin toplam personel giderlerinin “*İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar*”da belirtilen yüzde kırk oranını aştığı belirtilerek, söz konusu şirkete izin alınmadan destek personeli alınması ile herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı alanların şirket müdürü veya destek personeli olarak istihdam edilmelerine ilişkin ilgi (a) yazı incelenmiştir.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- a) Destek personeli: İşçiler ve yöneticiler dışında kalan şirket personeli,...
  - c) İşçi: Şirketlerde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında idareye hizmet sunmak üzere iş sözleşmesine dayalı olarak çalışan kişiyi,...
  - d) Şirket personeli: Yöneticiler, işçiler ve destek personeli,
  - e) Yönetici: Sevk ve idareye yetkili olan birim yöneticileri veya birimi temsile yetkili kişiler ile bu kişilerin üstü konumundaki şirket personeli,
- ifade eder.” hükmü,

“*Şirket personelinde aranacak şartlar*” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında;
“Şirketlerde işe alınacaklarda;

1) 5/9/1981 tarihli ve 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türk vatandaşı olmak,

2) 18 yaşını tamamlamış olmak,

3) Affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan mahkûm olmamak,

4) Askerlik durumu itibarıyla;

a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c) Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

Özet: Toplam personel giderinin yüzde kırkı aşması durumunda belediye şirketine izin alınmadan yeni personel alınıp alınmayacağı hakkında.

5) 22/5/2003 tarihte ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla görevini devamlı yapmasına engel olabilecek akıl hastalığı bulunmamak.

6) Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak,

7) İlgili idarelerce ihtiyaç duyulması halinde belirlenecek işin niteliğine uygun özel şartları taşımak,
şartları aranır." hükmü,

“Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır” başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve [213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz. Bu oran büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz.

(2) Doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamaz. Ancak birinci fıkradaki oranın altında kalan idarelerin şirketleri; bu oranın aşılmaması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabilirler. İdareler, belirlenen oranın aşılmaması kaydıyla personel çalıştırılmasına dayalı yeni hizmetlerini şirketlerine gördürebilir ve bu amaçla şirketler tarafından yeni işçi alımı yapılabilir.

(3) Birinci fıkrada belirlenen oranı aşan idareler tarafından İçişleri Bakanlığında izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımı yapılamaz...” hükmü yer almakta ancak, mülga Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün devir ve tasfiyesine ilişkin Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında 03.08.2018 tarihinde imzalanan protokole göre, “İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idare şirketlerinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında işçi alım izni iş ve işlemlerini yürütmek,” Bakanlığımızın sorumlu olduğu mevzuat arasında sayıldığından bu fıkranın uygulanmasında izin işlemleri Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde; söz konusu Usul ve Esasların 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen şirket personeli kavramından destek personeli, işçi ve yönetici personelin anlaşılması gerektiği, dolayısıyla yüzde kırk oranının aşılması nedeniyle Bakanlığımızdan izin alınmaksızın destek personeli alınamayacağı, yine Usul ve Esasların 4 üncü maddesinde şirket personelinde aranacak şartlarda; herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı alanların istihdam edilmeyeceğine ilişkin bir hüküm bulunmadığından bu Usul ve Esaslar ile ilgi (b) yazıda belirtilen hususlara uyulmak kaydıyla bahse konu kişilerin istihdam edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür